

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 98

van **KATJA VERHEYEN**

datum: 10 november 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vlaams expertisecentrum voor Alcohol en andere Drugs (VAD) - Onderzoek naar druggebruik in het uitgaansleven

Uit een onderzoek van het Vlaams expertisecentrum voor Alcohol en andere Drugs, op basis van enquêtes bij bijna 900 bezoekers van clubs, dance-events en festivals, blijkt dat het wekelijkse gebruik van illegale drugs in 2022 over het algemeen lager lag dan 20 jaar geleden. Cannabis wordt het meest gebruikt, gevolgd door xtc en cocaïne. Het regelmatig gebruik van die drugs vertoont over het algemeen een dalende trend.

Opmerkelijk is dat het gebruik van ketamine onder uitgaanders toeneemt, maar dat het aantal regelmatige gebruikers laag blijft. VAD waarschuwt vooral voor risicovol alcoholgebruik, aangezien een kwart van de feestvierders hoogrisicovol alcoholgebruik vertoont. Het regelmatige alcoholgebruik bij uitgaanders neemt niet af en bereikte zelfs het hoogste niveau ooit, met 70,7 procent die minstens één keer per week alcohol drinken.

Ondanks die zorgwekkende trends geven bijna alle ondervraagden aan preventieve gezondheidsmaatregelen te nemen bij het uitgaan, zoals voldoende water drinken en niet met de auto rijden. Het onderzoek wijst uit dat het plaatsen van drugshonden aan de ingang effectief is om het binnensmokkelen van drugs te ontmoedigen, maar veiligheidscontroles en zichtbare beveiliging lijken minder impact te hebben.

Katleen Peleman, directeur van VAD, benadrukt in een reactie dat het regelmatige alcoholgebruik een groter probleem vormt dan het gebruik van illegale drugs, en dat alcoholpreventie in het uitgaansleven cruciaal blijft.

1. Hoe staat de minister tegenover de resultaten van het onderzoek in zijn globaliteit? Zijn er volgens haar bijkomende preventieve maatregelen - in het bijzonder vanwege de opgang van ketamine - noodzakelijk?
2. Hoe reageert de minister op de stelling van Katleen Peleman dat regelmatig alcoholgebruik een zwaarder probleem vormt dan het gebruik van illegale drugs?
3. Speelt het interfederale alcoholplan voldoende in op die vaststelling? Zijn er volgens de minister bijsturingen nodig?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 98 van 10 november 2023

van **KATJA VERHEYEN**

1. We stellen enkele positieve punten vast in het uitgaansonderzoek van VAD, het Vlaams Expertisecentrum Alcohol en andere Drugs:

We hebben in eerste instantie de globale trend gezien. Die toont geen algemene stijging van het gebruik van illegale drugs over de laatste 20 jaar in het uitgaansleven. Voor cannabis is het regelmatig gebruik zelfs gedaald.

Daarnaast merken we ook op dat de gezondheidsmaatregelen die uitgaanders nemen, en die ook al jaren in het uitgaansonderzoek bevraagd worden, verbeteren. Dit gaat onder andere over voldoende water drinken, regelmatig afkoelen, en niet met de auto rijden wanneer men middelen gebruikt heeft. Hierin zit een duidelijke stijgende trend, die een rechtstreekse positieve impact heeft op de veiligheid van de uitgaanders: namelijk door het risico op oververhitting en bewustzijnsverlies te verminderen en de verkeersveiligheid te verhogen.

Op al deze factoren speelt de Safe 'n Sound werking in, die VAD ondersteunt en vanuit vijf regionale partners (4 CGG's en een CAW) uitgevoerd wordt. Dit project werkt met vrijwilligers die getraind worden in het voeren van gesprekken met uitgaanders over alcohol en illegale drugs. De doelstellingen van dit project zijn breed: informeren en sensibiliseren, vroeginterventie en schadebeperking.

De vormingen van de vrijwilligers die eind november 2023 plaatsvindt, speelt in op de trends op het terrein zelf. In de eerste plaats cocaïnegebruik, daarnaast ook Ketamine. Ketamine is overigens geen nieuw product, vijf jaar geleden was Ketamine ook al het onderwerp van zo'n vorming.

2. Ik sluit me aan bij de vaststelling dat alcohol een 'zwaarder' en vaak ook een 'minder erkend' probleem vormt in de samenleving tegenover illegale drugs. Alle beschikbare gegevens rond prevalentie wijzen in die richting en het is de voornaamste substantie die vermeld wordt voor de behandel episodes binnen de 'Treatment Demand Indicatoren'.

Daarenboven is alcohol sociaal aanvaard binnen onze samenleving. De sociale norm heerst dat alcohol er nu eenmaal bij hoort, ondanks het feit dat het wel degelijk een schadelijk product is. (VAD) In Vlaanderen wordt op basis van een bevraging geschat dat 800.000 mensen te kampen hebben met een problematisch alcoholgebruik. Ongeveer 6000 overlijdens zijn in Vlaanderen alcoholgerelateerd en alcohol is de eerste doodsoorzaak bij jongeren onder de 30 jaar.

3. Het interfederaal alcoholplan is een consensustekst van de verschillende (interfederaal) partijen rond de tafel. Het biedt een aantal mogelijkheden om verder in te zetten op alcoholpreventie. Het alcoholplan bevat acties op het vlak van:
 - betere monitoring van de alcoholproblematiek,
 - publiciteit afbouwen naar minderjarigen toe,
 - bewustmaking van de gevaren van alcohol voor jong en oud,

- samenwerking met de horeca en inzetten op een sereen feestklimaat, bewustmaking en opleiding intermediairen en gezondheidsbeoefenaars zoals huisartsen en acties om de sociale norm bij te stellen.

Maatschappelijk moet het beter aanvaard worden dat tijdens het sociale en uitgangsleven geen alcohol drinken ook prima is en alcoholgebruik niet de norm moet zijn. Daarom wenst de VAD binnen het kader van het interfederaal alcoholplan in 2024 een campagne op te zetten over de te permissieve sociale norm rond alcohol die in onze samenleving heerst. Dit naast de klassieke werking van de VAD die afgestemd werd met de actievoorstellen uit het alcoholplan.

Gezien de aanpak van het alcoholbeleid verschillende bevoegdheden betreft wil het plan ook vorm geven aan een beter gecoördineerd beleid tussen gefedereerde entiteiten op het gebied van alcoholpreventie, in het kader van een algemeen gezondheidsbeleid, voor verschillende doelgroepen en binnen hun leefomgeving.